

# Αντώνιος

Σάββατο, 19 Ιανουαρίου 2013

6:39 μμ

Ανακάλυψα ότι το "Αντώνιος" δεν είναι ελληνικό όνομα, ούτε σχετίζεται και με το Άνθος (πρβλ. Anthony).

Δεν είναι ούτε αιγυπτιακό όνομα. Είναι λατινικό και γι' αυτό υπάρχουν Ρωμαίοι αυτοκράτορες με αυτό το όνομα.

Λεγεται ότι προέρχεται από το λατινικό ρήμα antono.

Απλώς μετά από διάταγμα του Καρακάλλα μπορούσαν να πάρουν ρωμαϊκά ονόματα και όσοι δεν ήταν Ρωμαίοι στην καταγωγή, όποτε συναντούμε πολλά τέτοια ονόματα σε μη λατινικές χώρες που ήταν ρωμαϊκές επαρχίες.

Συναντάμε αρκετές παραλλαγές του Antonius

- Anton(i),
- Anton(iae),
- Anton(inae),
- Anton(ini),
- Anton(iniana),
- Anton(inianae),
- Anton(ino),
- Anton(inus),
- Anton(io),
- Anton(ium),
- Anton(ius)

Όμως ψάχνοντας παντού δεν βρήκα πουθενά το ρήμα antono. ούτε σχετίζεται με το "Αδωνις". Στα λατινικά υπάρχει πληθώρα λέξεων που αρχίζουν από Ant- .

Οι ελληνικές λέξεις μετατρέπουν το «δ» σε «d» όταν μεταφέρονται στα λατινικά και έτσι ο Αδωνις γίνεται Adonis. Στο συγκεκριμένο όνομα όμως παρατηρούμε ότι και οι Ρωμαίοι δεν έλεγαν adonius αλλά antonius. Η μονή Λατινική λέξη από αντονο- είναι **antonomasia** (antonomasia est, non epitheton; quae fit quotiens pro proprio nomine ponitur quod potest esse cum proprio nomine et epitheton dici.) ή επί το ελληνικότερον :

**αντονομασία** (η) ουσ. μετονομασία | (γραμμα.) λεκτικό σχήμα κατά το οποίο χρησιμοποιείται πατρωνυμικό ή προσηγορικό στη θέση κυρίου ονόματος (π.χ. γέρος του Μοριά, αντί Κολοκοτρώνης, Βαραβάς (εβρ. μπαρ αμπα=ο υιός του πατρος).

Πιθανολογώ ότι είναι ένα γλωσσικό παιχνίδι των Ρωμαίων, που όταν δυσκολευόταν να βρουν ονόματα έδιναν νούμερα: Secundus (ΔΕΥΤΕΡΟΣ), Tertius(ΤΡΙΤΟΣ), Quindus(ΠΕΜΠΤΟΣ), Octavius(ΟΓΔΟΟΣ), Decimus (ΔΕΚΑΤΟΣ) ή παρατσούκλια.

Το Αντώνιος (δηλ. ο αντονομασθεις, αυτός που του αλλάξανε το όνομα) μπορεί να δινόταν για δυο λόγους σε προσωπα :

- Που το όνομά τους κατέστη μισητό ή απεχθές (πχ. Κλαύδιος μετά την πτώση του)
- Που ήταν δούλοι και τους απελευθέρωνε ο κυριος τους .

Οι απελεύθεροι αλλάζανε όνομα. Παίρνανε το όνομα του κυρίου τους με την προσθήκη του "Libertus" (απελεύθερος) πχ. Claudius Libertus (απελεύθερος του Κλαυδιού) και ζούσαν σαν ελεύθεροι πολίτες.

Είναι προφανές ότι, μετά από ένα διάστημα που ίσως περιελάμβανε και κάποια οικονομική ή κοινωνική άνοδο, ήθελαν να κρύψουν αυτή την καταγωγή και μετονομαζόντουσαν.

Ίσως και η ορθογραφία Αντώνιος (αδικαιολόγητη εκ πρώτης όψεως) να οφείλεται σε συνειρμούς από το "μετωνόμασα", "αντωνομασα"

(η αύξηση είναι που μετατρέπει το όμικρον σε ωμέγα: ονομάζω , ωνόμασα. βλ. Επώνυμο)